

Zaključci Promocijskog dana Karijera nakon sportske karijere

Zagreb, 12. 12. 2013.

Zaključci Promocijskog dana održanog u Zagrebu temeljeni su na predstavljenim analizama zajednica sportova, trenutnoj slici stanja o mogućnostima zapošljavanja, mišljenjima aktivnih i bivših sportaša i sportaša s invaliditetom, kao i dobrih primjera prakse u srednjoškolskim i visokoškolskim obrazovnim ustanovama u Gradu Zagrebu.

1. Prema analizama zajednica sportova u sportu postoji veliki **broj osoba koje nisu dovoljno kvalificirane za obavljanje stručnih poslova u sportu.** Analize su pokazale potrebu poticanja i ulaganja u obrazovanje trenera kako bi stekli potrebne kvalifikacije za obavljanje stručnih poslova u sportu propisane Zakonom o sportu.
  - 1.1. Istaknuta je potreba usavršavanja trenera organiziranjem **predavanja i radionica te se predlaže zajednicama sportova razmotriti mogućnost organiziranja stručne radionice o dual karijeri mladih sportaša.**
2. Zavod za zapošljavanje je po prvi puta napravio analizu stanja koja se odnosi na stručne poslove u sportu. Zavod organizira niz aktivnosti kao što su priprema za zapošljavanje, posreduje u kontaktima s poslodavcima, informiranje, savjetovanje, mogućnost uključivanja u programe samozapošljavanja i dr.
  - 2.1. Istaknute su kompetencije (socijalne, generičke) koje sportaši usvajaju tijekom sportske karijere, a koje su tražene i u velikom broju slučajeva presudne kod zapošljavanja. Sukladno zaključcima promocijskog dana prethodno održanog u Rijeci i **u Zagrebu je istaknuta potreba veće promocije i isticanja kompetencija i vještina sportaša u javnosti.**
  - 2.2. U suradnji s Hrvatskim klubom olimpijaca i Komisijom za sportaše koja djeluje u okviru Hrvatskog olimpijskog odbora predlaže se utvrditi potreba i interes sportaša, osobito sportaša koji su na kraju sportske karijere za sudjelovanjem na radionicama Hrvatskog zavoda za

zapošljavanje, a u svrhu kvalitetne pripreme u tranziciji nakon sportske karijere.

3. **Sportaši – sudionici** panela susretali su se povremeno s usklađivanjem obveza u sportu i školovanju, što je uvjetovalo promjenu studija, odlazak na studije u SAD, promjena mjesta boravka zbog boljih uvjeta školovanja i treninga. Ističu važnost obrazovanja ali i neizvjesnost nakon završetka obrazovanja i sportske karijere. U Zagrebu je **potvrđena potreba veće skrbi i mogućnostima sportaša za obavljanje stručne prakse koja je često preduvjet kao radno iskustvo za nastavak karijere nakon sportske karijere te bi se u okviru ovog projekta trebale poduzeti određene aktivnosti, odnosno u suradnji s Zavodom za zapošljavanje i Centrima karijere pronaći model za kategorizirane sportaše kako bi lakše uskladili obveze u sportu i ispunjavanju obveza stručne prakse.**
4. Kineziološki fakultet i studiji Stručnog centra za izobrazbu trenera omogućuju mnogobrojne pogodnosti za obrazovanje kategoriziranih sportaša i ostanak u sportu nakon sportske karijere. **Osim studija kineziologije, ciljanu skupinu su prepoznale mnogobrojne privatne visokoškolske ustanove koje omogućuju studiranje putem dostupnih informacijskih tehnologija. Ekonomija poduzetništva, poslovanje, rukovođenje, komercijalni poslovi, samozapošljavanje** su studijski programi koji su predstavljani na promocijskom danu od strane visokoškolskih ustanova na kojima studira i/ili je studirao veći broj kategoriziranih sportaša.
  - 4.1. Zdravstveno veleučilište je predstavilo **studijski program fizioterapeuta** u koji se u većem broju upisuju **bivši sportaši koji su neplanirano završili sportsku karijeru zbog ozljeđivanja.** Zdravstveno veleučilište je **zainteresirano za proširenje suradnje s nacionalnim sportskim savezima pružanjem mogućnosti što većem broju studenata obavljanje praktičnih vježbi i stjecanje iskustva.**

5. Navedeni dobri primjeri prakse uvrstiti će se u radni dokument Program razvoja karijere nakon sportske karijere. Radna verzija dokumenta dostaviti će se zainteresiranim sudionicima promocijskog dana.
6. **Zakonska regulativa: prema Zakonu o sportu** (NN 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12 i 94/13) Članak 7. stavak 5. Zakona: “Sportaš koji je nastupajući za Republiku Hrvatsku osvojio medalju na olimpijskim igrama, paraolimpijskim igrama i olimpijskim igrama gluhih ima pravo na subvenciju školarine za studij na visokom učilištu. Sredstva za školarinu će se osigurati u državnom proračunu.
- 6.1. **Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 90/11, 5/12 i 16/12)** omogućuje **završavanje škole za polovinu dulje od propisanog trajanja upisnog programa**. Radi velikog broja upita na Promocijskom danu je predstavljeno **tumačenje** ovog članka “Učenici sportaši mogu završiti školu u za polovinu duljem vremenu od propisanog trajanja programa (**ako program traje 4 godine, onda takav učenik može završiti svoje obrazovanje u najviše 6 godina**). **Srednja škola svojim statutom uređuje pohađanje nastave i polaganje ispita tih učenika. Svaki učenik je poseban slučaj, pa je moguće i da učenik završi primjerice I. razred u godinu i pol**, tj. da u drugom polugodištu upiše II. razred i sl. radi te vrste fleksibilnosti je i dano školama da taj postupak urede statutom.”
- 6.2. **Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07)** predložene su dopune članaka 77. do 79., te 88. Zakona kod uvjeta upisa, kod utvrđivanje izvedbenog plana nastave i **kod prava studenata dodati na prilagođene uvjete kao i pomoć u izvršavanju obveza studija za kategorizirane sportaše”**.
- 6.3. Na kraju su predstavljene osnovne smjernice pripreme **Pravilnika o uvjetima upisa, pohađanja i završetka osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja** prema posebnim propisima te navedeni dokumenti koji će se izraditi s ciljem omogućavanja dual karijere što većem broju mladih sportaša.

7. Za razliku od prethodno organiziranih promocijskih dana u Rijeci, Splitu i Dubrovniku, **promocijski dan u Zagrebu nije privukao veliki broj sudionika.** Mogući razlozi su održavanje u poslijepodnevnim satima te nedovoljna agilnost i interes za temu od strane velikog broja partnera u ovom projektu. Zaključci će se prezentirati na okruglom stolu koji se planira organizirati u veljači, 2014. godine.

Zaključke pripremila

Romana Caput-Jogunica, koordinatorica Projekta